

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра методики професійного навчання

ПСИХОЛОГІЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**з вивчення дисципліни та виконання практичних та самостійних робіт
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)»
денної форми навчання**

Миколаїв
2022

УДК 159.9

П86

Друкується за рішенням методичної комісії інженерно-енергетичного факультету Миколаївського національного аграрного університету.

Протокол № 4 від «24» грудня 2022р.

Укладач:

Каріне ГОРБУНОВА доцент кафедри методики професійного навчання,
Миколаївського національного аграрного
університету

Рецензенти:

Світлана ЛІТВІНЧУК кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри
методики професійного навчання Миколаївського
національного аграрного університету.

Людмила КОМІСАРОВА кандидат педагогічних наук, Заступник директора
департаменту освіти і науки Миколаївської
обласної державної адміністрації – начальник
управління професійної (професійно-технічної),
вищої освіти, науки та кадрового забезпечення.

© Миколаївський національний аграрний університет, 2022

1. АНОТАЦІЯ

Сьогодні, в умовах глобальних зрушень у житті нашої держави, вища школа також зазнає певних змін, зокрема в напрямі гуманітаризації освіти. Державною національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ століття) передбачено значне вдосконалення психолого-педагогічної підготовки студентської молоді. Цьому сприяє введення до навчальних планів закладів вищої освіти курсу «Психологія». Тож очевидно є конечна потреба в сучасних підручниках з усього циклу підготовки.

2. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 015 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Освітній ступінь Бакалавр

Обов'язкова (вибіркова) компонента Обов'язкова

Семестр I, II

Кількість кредитів ECTS 5,0

Кількість модулів 4

Кількість змістових модулів 4

Загальна кількість годин 150 год.

Види освітньої діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції 50/1,67 кредити ЄКТС

Практичні заняття 66/2,2 кредити ЄКТС

Самостійна робота 34/1,13 кредити ЄКТС

Форми підсумкового контрольного заходу: залік - 1 семестр, іспит - 2 семестр.

У процесі вивчення дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні технології, а саме цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання від визначення мети до одержання результатів: комп'ютерні презентації, тестові програми, система дистанційної освіти Moodle, технології Jitsi Meet, вбудовані в курс на платформі Moodle, ZOOM та інші.

Передбачені неформальні освітні заходи. Здобувачам пропонуються протягом вивчення дисципліни: індивідуальні завдання, участь у гуртку «Актуальні проблеми професійної освіти», участь у вебінарах та семінарах з тематики кафедри, участь у відкритих лекціях, які проводять поза межами навчального процесу. Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид

неформальних освітніх заходів. Оцінка їхніх результатів відбувається за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, скріншот, програма, запрошення тощо). Перезарахування дисципліни або окремих тем відбувається за бажання здобувача на підставі нормативної внутрішньої документації та Положень МНАУ.

Передбачені інформальні заходи освіти. Передбачається, що здобувач у ході життєвого досвіду має застосовувати здобуті знання та результати, наприклад, вивчаючи наступну тему чи готуючись до всіх видів робіт. І навпаки - здобувачі використовують життєві приклади для трансформації їх в освітній процес, зокрема щодо організації освітнього процесу.

Можливості набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти. Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання через:

- систему Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1812>) лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання);

- платформу онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;

- електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6342>);

- аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямами їх виконання тощо;

- спілкування через електронну пошту (karinegorbunova@gmail.com) та телефонний зв'язок;

- залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі;

- індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни;

- можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).

Мовна підготовка. Дисципліна викладається українською мовою. Здобувачі мають можливість брати участь у вебінарах та наукових заходах англійською мовою.

Форми навчання. Денна (дистанційна, змішана - за наказом по університету, наприклад у зв'язку із дотриманням карантинних заходів). Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття (лекційні заняття, практичні заняття, консультації), індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

Методи навчання. Основними, які використовуються під час викладання і вивчення дисципліни, є: інтерактивні, кейс-метод, наочні методи, практичні методи, творчі методи, методи контролю та самоконтролю, дослідницькі та інші.

У процесі навчання всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** - сукупності етичних

принципів та визначених правил провадження освітньої та наукової діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання та наукової діяльності, з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті та інших документів.

Усі академічні тексти (освітні та наукові) здобувачів вищої освіти обов'язково перевіряються щодо їх відповідності принципам академічної доброчесності, у т. ч. за допомогою програми Unichек.

Дотримання вимог академічної доброчесності під час створення академічних текстів

Автором (співавтором) освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору є особа, яка зробила особистий інтелектуальний внесок до проведення дослідження, безпосередньо брала участь у його створенні та несе відповідальність за його зміст.

Під час оприлюднення освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору мають бути зазначені всі його автори. Не допускається зазначати як автора освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору особу, яка не відповідає критеріям, визначеним абзацом першим цієї частини. Якщо у проведенні дослідження або створенні освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору брали участь інші особи, що не вказані як його автори, це має бути зазначено у творі із визначенням внеску кожної такої особи.

Освітній (освітньо-науковий, науковий) твір має містити достовірні відомості про використані методи, джерела даних, результати дослідження та отримані наукові (науково-технічні) результати.

Якщо під час проведення дослідження та/або створення освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору були використані розробки, наукові (науково-технічні) результати, що належать іншим особам, це має бути зазначено в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі з посиланням на джерело їх оприлюднення.

Використання загальновідомих фактів чи ідей не потребує окремого зазначення.

Всі текстові запозичення, що використовуються в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі (окрім стандартних текстових кліше), мають бути позначені з посиланням на джерело запозичення.

Текстові запозичення мають бути позначені у спосіб, який дозволяє чітко відокремити їх від власного тексту автора (авторів).

У разі використання автором (авторами) власних, розробок, наукових (науково-технічних) результатів, які були оприлюднені раніше, він (вони) мають зазначити це в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі.

Дотримання вимог академічної доброчесності для здобувачів освіти

Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вступні, навчальні, контрольні, кваліфікаційні, конкурсні та інші види завдань самостійно. Самостійність у виконанні завдання означає, що воно має бути виконане:

1) для індивідуальних завдань - особисто здобувачем, а для групових завдань – лише визначеною групою здобувачів, без втручання інших осіб, під керівництвом та контролем викладачів, що визначені як керівники, та затверджені відповідно до нормативної документації закладу вищої освіти з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей осіб з особливими освітніми потребами;

2) якщо умови або характер завдання передбачають обмеження у можливих джерелах інформації - без використання недозволених джерел інформації.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм.

Дотримання вимог академічної доброчесності під час оцінювання

Оцінювання у сфері вищої освіти і науки відповідає вимогам об'єктивності, валідності та справедливості. Оцінювання є об'єктивним, якщо воно ґрунтується на заздалегідь визначених критеріях. Оцінювання є валідним, якщо воно здійснюється відповідно до критеріїв, що визначаються законодавством України та суб'єктом внутрішнього забезпечення якості освіти. Оцінювання є справедливим, якщо воно проводиться за відсутності конфлікту інтересів, дискримінації та неправомірного впливу на оцінювача.

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти професійно-психологічних знань і вмінь, що дозволяють глибше зрозуміти себе та інших, необхідні для самовдосконалення та підвищення ефективності власної професійної діяльності.

Завдання дисципліни. Психологія як наука має забезпечити психологічну підготовку майбутніх інженерів-педагогів, сформувати й розвинути їх педагогічну майстерність, створити необхідні передумови для теоретичного розуміння і практичного застосування найважливіших проблем сфери професійної освіти.

Об'єктом дисципліни є наукові знання про місце, історію розвитку і сучасний стан психології.

Предметом дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти психологічних знань.

До системи *компетентностей* належать:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті та агроінженерії, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ФК 1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

ФК 2. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

ФК 3. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

ФК 11. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.

ФК 13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.

ФК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.

ФК 15. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Програмні результати навчання.

ПРН 1. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПРН 2. Володіти інформацією чинних нормативноправових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).

ПРН 3. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН 4. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПРН 7. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПРН 8. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.

ПРН 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПРН 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПРН 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПРН 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

ПРН 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПРН 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПРН 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПРН 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

ПРН 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

4. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин			
№	назва	№	назва	ЛЗ	ПЗ	СР	Разом
1	Психологія як наука	1	Предмет психології	2	2	2	6
		2	Принципи психології	4	4	2	10
		3	Методи психологічних досліджень	4	4	2	10
Всього за змістовий модуль 1				10	10	6	26
2	Пізнавальні функції психології	1	Відчуття	4	4	2	10
		2	Сприймання	4	4	2	10
		3	Пам'ять	4	4	2	10
		4	Мислення	4	4	2	10
		5	Уява	4	4	2	10
Всього за змістовий модуль 2				20	20	10	50
3	Регулятивна функція психіки	1	Увага	4	8	2	14
		2	Емоції та почуття	2	4	2	8
		3	Воля	2	4	2	8
Всього за змістовий модуль 3				8	16	6	30
4	Інструментальна функція психіки	1	Темперамент	2	4	2	8
		2	Здібності	2	2	2	6
		3	Характер	4	8	4	16
		4	Особистість та її структура	4	6	4	14
Всього за змістовий модуль 4				12	20	12	44
Передекзаменаційна консультація				-	-	-	-
Всього годин по навчальній дисципліні				50	66	34	150

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів	
	години	кредити
Змістовий модуль 1. Психологія як наука	26	0,87
Змістовий модуль 2. Пізнавальні функції психології	50	1,67
Змістовий модуль 3. Регулятивна функція психіки	30	1,0
Змістовий модуль 4. Інструментальна функція психіки	44	1,46
Всього	150	5,0

5.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання, тиждень
Змістовий модуль 1. Психологія як наука	26	1-3
Змістовий модуль 2. Пізнавальні функції психології	50	4-15
Змістовий модуль 3. Регулятивна функція психіки	30	1-6
Змістовий модуль 4. Інструментальна функція психіки	44	7-19
Всього	150	X

5.3. Вид, перелік та короткий зміст лекцій

Лекція	Вид заняття	Тема	Короткий зміст	Години	Використання мультимедійного обладнання
Змістовий модуль 1. Психологія як наука					
1,2,3	Вступна	Предмет психології	Мета, завдання, предмет, об'єкт, структурно-логічна схема дисципліни, місце дисципліни	2	+
	Інформаційна	Принципи психології	Визначення поняття принцип. Принцип детермінізму (зумовленість психічних явищ діяльністю мозку). Принцип єдності, свідомості і діяльності (свідомість і діяльність знаходяться в нерозривній єдності. Свідомість створює внутрішній план діяльності, а діяльність засіб виникнення і критерій розвитку свідомості). Принцип розвитку (психіка людини може розглядатися лише в розвитку. На нього впливають вікові фактори, життєві умови, соціальне оточення, діяльність). Принцип системності (психічні явища можуть розглядатися тільки в комплексі з психічною організацією в цілому.	4	+
	Інформаційна	Методи психологічних досліджень	Поняття про методи психологічних досліджень. Метод спостереження,	4	+

			<p>самоспостереження. Основні вимоги до методу: розробка програми спостереження, природність спостереження, об'єктивність. Види спостережень. Аналіз продуктів діяльності. Основні вимоги до методу: знання умов в яких здійснювалася діяльність, знання про рівень підготовки особистості до здійснення діяльності. Метод експертних оцінок. Вимоги до методу: експертами повинні бути компетентні фахівці, всі експерти оцінюють явища за одними критеріями і параметрами. Опитувальні методи (усні: бесіда, інтерв'ю, письмовий анкетування. Основні вимоги: коректність запитань, відповідність запитань освітньому і віковому цензу респондентів, анонімність. Тестування (тести здібностей, тести успішності, проєктивні тести). Основні вимоги: однаковий для всіх стимульний матеріал, однакові для всіх умови виконання завдання, результати тестування не можна оголошувати в присутності інших людей, за виключення тестів успішності. Експеримент. Природний і лабораторний види експерименту. Вимоги до методу: об'єкт експерименту ділиться на 2 групи: контрольна і експериментальна, необхідно фіксувати результати експерименту.</p>		
Змістовий модуль 2. Пізнавальні функції психології					
4	Інформацій на	Відчуття	<p>Природа відчуттів. Робота аналізаторів як основний механізм відчуттів. Рефлекторна теорія відчуттів.</p>	4	+

			Контактні та дистантні відчуття. Загальні закономірності відчуттів.		
5,6	Інформаційна	Сприймання	Природа сприймання. Властивості сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, осмисленість. Сприймання простору. Сприймання розміру. Сприймання часу. Сприймання руху.	4	+
	Інформаційна	Пам'ять	Природа пам'яті. Теорії пам'яті: асоціативна, гештальтпсихологічна, біхевіористична, когнітивна, діяльнісна. Види пам'яті: рухова, емоційна, образна, словесно-логічна, сенсорна, короткочасна, тривала, мимовільна, довільна. Процеси і закономірності пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування.	4	+
7	Інформаційна	Мислення	Мислення – узагальнене та опосередковане пізнання світу в процесі практичної і теоретичної діяльності індивіда. Природа мислення. Періоди інтелектуального розвитку в дитячому віці. Види мислення: наочно-дійове, наочно-образне, словесно-логічне, теоретичне, практичне, творче. Процес мислення.	4	+
8	Інформаційна	Уява	Природа уяви. Види уяви: пасивна, активна. Процес уяви. Репродуктивна та творча уява.	4	+
Змістовий модуль 3. Регулятивна функція психіки					
9	Інформаційна	Увага	Увага - мимовільна чи довільна зосередженість людини на певному об'єкті своєї діяльності. Природа і функції уваги. Види уваги: мимовільна, довільна та післядовільна. Властивості уваги: концентрація, стійкість,	4	+

			переключення, обсяг, розподіл.		
10	Інформаційна	Емоції та почуття	Природа і функції емоційних явищ. Рівні емоцій: біологічні, соціальні, власне-психологічні. Онтогенез емоцій. Регуляція емоцій. Феноменологія емоційних явищ: емоційний тон, власне емоції, афекти, настрій, стрес, фрустрація.	2	+
11	Інформаційна	Воля	Воля – регуляція діяльності індивіда. Природа і функції волі. Рівні регуляції діяльності людини: мимовільний, довільний, вольовий. Процес волі.	2	+
Змістовий модуль 4. Інструментальна функція психіки					
12	Інформаційна	Темперамент	Природа темпераменту. Характеристика класичних видів темпераменту. Властивості темпераменту: активність, Реактивність, сенситивність, пластичність, екстраверсія, емоційність, тривожність. Темперамент і діяльність.	2	+
13	Інформаційна	Здібності	Здібності – характеристика індивіда, що зумовлює успішність його діяльності. Природа здібностей. Задатки як анатомо-фізіологічні передумови здібностей. Загальні здібності. Спеціальні здібності. Розвиток і застосування здібностей.	2	+
14	Інформаційна	Характер	Характер – динамічна форма складного психологічного змісту, яка виявляється в сталому способі життя індивіда. Природа і сутність характеру. Системно-діяльнісний аналіз характеру. Феноменологія характеру. Виховання характеру.	4	+

15	Інформацій на	Особистість та її структура	Індивід, людина, особистість. Індивідуально-психологічні властивості особистості. Психологічна структура особистості. Закордонні теорії особистості.	4	+
Всього годин				50	

5.4. Перелік та план практичних занять

Практичні заняття з дисципліни проводять з використанням методичних рекомендацій та відповідної (визначеної до кожного заняття та окресленої на попередньому занятті викладачем) нормативної бази.

Години	Тема практичного заняття	План практичного заняття
Змістовий модуль 1. Психологія як наука		
2	Предмет психології	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Місце психології в структурі професійної діяльності інженера-педагога», «Місце психології в житті сучасної людини».
4	Принципи психології	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Принцип детермінізму та його врахування в навчальній діяльності», «Принцип єдності, свідомості і діяльності», «Принцип розвитку та його врахування в організації освітнього процесу», «Принцип системності, як основа аналізу особистості».
4	Методи психологічних досліджень	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Основні вимоги до методу спостереження», «Використання та основні вимоги до методу самоспостереження», «Аналіз продуктів діяльності та основні вимоги до цього методу», «Вимоги до методу експертних оцінок», «Вимоги до методу тестування», «Види психологічного експерименту та основні вимоги до нього».
Змістовий модуль 2. Пізнавальні функції психології		
4	Відчуття	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Природа і сутність відчуттів людини», «Властивості подразника і якість відчуттів», «Процес виникнення сенсорного образу», «Явище психофізіологічного парадоксу», «Проблема порогів відчуттів», «Психофізіологічні закони», «Розвиток сенсорики в дошкільному віці».
4	Сприймання	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Природа сприймання людини», «Сприймання і відчуття», «Сприймання як дія», «Фізичні і психологічні ефекти сприймання», «Предметність сприймання», «Цілісність сприймання».

		«Константність сприймання», «Проблема осмисленості сприймання», «Явище апперцепції та ілюзії сприймання», «Психологічні механізми сприймання простору», «Психологічні механізми сприймання часу», «Механізми сприймання руху».
4	Пам'ять	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Пам'ять як проблема психології», «Пам'ять і психофізіологічна проблема», «Історіогенез пам'яті», «Онтогенез пам'яті», «Запам'ятовування та умови його ефективності», «Збереження та умови його ефективності», «Відтворення та умови його ефективності».
4	Мислення	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Мислення як предмет психології», «Закономірності історіогенезу мислення», «Закономірності онтогенезу мислення», «Теорії мислення», «Мислення і мовлення», «Фізіологічні механізми мислення», «Мислення і явище інтеріоризації», «Мислення як діяльність», «Проблемна ситуація, задача, мислення», «Усвідомлюване і неусвідомлюване в мисленні», «Процесуальні характеристики мислення», «Творче мислення», «Мислення в умовах діалогу з комп'ютером», «Мислення і проблема оптимізації навчальної діяльності».
4	Уява	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Уява в системі пізнавальних процесів», «Уява і мислення», «Роль і функції уяви в історіогенезі», «Онтогенез уяви», «Уява, особистість, творчість», «Уява і наукове пізнання». «Уява і літературна творчість», «Проблема психологічного аналізу сновидінь», «Процес уяви».
Змістовий модуль 3. Регулятивна функція психіки		
8	Увага	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Увага в структурі психічних явищ», «Теорії уваги», «Природа вищих форм уваги», «Увага і свідомість», «Увага і дія», «Увага і настановлення», «Властивості уваги і успішність діяльності», «Увага в навчальній діяльності».
4	Емоції та почуття	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Проблема емоційного і раціонального в психології», «Теорії емоцій», «Функції емоцій», «Культура і емоції», «Емоції та особистість», «Характеристики емоційності», «Емоції та ефективність діяльності», «Стрес як емоція», «Емоції та почуття», «Виховання почуттів».
4	Воля	Опитування теоретичного матеріалу. Захист індивідуальних робіт на теми «Проблеми свободи волі в психології», «Теорії волі», «Функції волі», «Довільна і

		вольова регуляція діяльності», «Воля, мотивація, особистість», «Явище боротьби мотивів і процес прийняття рішення», «Природа вольового зусилля», «Проблема виховання волі».
Змістовий модуль 4. Інструментальна функція психіки		
4	Темперамент	Опитування теоретичного матеріалу. захист індивідуальних робіт на теми «Історія проблеми темпераменту», «Природа темпераменту», «Темперамент і властивості нервової системи», «Проблема типу темпераменту», «Проблема спадковості темпераменту», «Темперамент, нервова система, ефективність діяльності», «Темперамент та індивідуальний стиль навчальної діяльності».
2	Здібності	Опитування теоретичного матеріалу. захист індивідуальних робіт на теми «Природа здібностей», «Здібності і проблема біологічного та соціального», «Здібності і культура», «Здібності і задатки», «Здібності й особистість», «Проблема обдарованості», «Розвиток і формування здібностей», «Вік і здібності», «Діагностика здібностей», «Здібності і професія», «Педагогічні здібності».
8	Характер	Опитування теоретичного матеріалу. захист індивідуальних робіт на теми «Природа характеру», «Характер як предмет психологічного дослідження», «Характер. Індивід. Особистість», «Характер і темперамент», «Характер і зовнішність», «Властивості характеру. Проблема типу характеру», «Проблема «нормального» характеру», «Видатні характери», «Розвиток і виховання характеру», «Проблема національного характеру».
6	Особистість та її структура	Опитування теоретичного матеріалу. захист індивідуальних робіт на теми «Характеристика спрямованості особистості», «Мотивація як структурний компонент спрямованості особистості», «Потреби як структурний компонент спрямованості особистості», «Інтереси як структурний компонент спрямованості особистості», «Світогляд і ідеали як структурний компонент спрямованості особистості».
66		Всього годин

5.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання, та індивідуальної роботи

Теми, які виносяться для обов'язкового самостійного опрацювання, здобувачі вищої освіти вивчають у вільний від занять час. Самостійна робота в обсязі 30 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, законодавчо-нормативної бази, а

також підготовки до практичних занять і виконання окреслених у методичних рекомендаціях завдань.

Змістовий модуль	№ з/п	Тема	Кількість годин	Форма контролю	Кількість балів	
					min	max
1	1	Предмет психології	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.	30	50
	2	Принципи психології	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	3	Методи психологічних досліджень	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
2	4	Відчуття	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.	30	50
	5	Сприймання	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	6	Пам'ять	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	7	Мислення	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	8	Уява	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
Всього за I семестр			16	X	60	100
3	9	Увага	2	Опитування, тестування, перевірка	18	30

				індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	10	Емоції та почуття	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	11	Воля	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
4	12	Темперамент	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.	18	30
	13	Здібності	2	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	14	Характер	4	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
	15	Особистість та її структура	4	Опитування, тестування, перевірка індивідуального завдання, робота у Moodle.		
Всього за II семестр			18	X	36	60

5.6. Перелік тем наукової роботи здобувачів вищої освіти у межах роботи наукового гуртка з дисципліни «Психологія»

Завдання 1. Есе «Місце та роль психології в житті сучасної людини».

Завдання 2. Есе «Місце психології в структурі професійної діяльності інженера-педагога».

Завдання 3. Есе «Місце та роль психології в житті сучасного суспільства».

Завдання 4. Доповідь «Надання психологічної допомоги населенню в умовах військового стану».

Завдання 5. Доповідь «Надання психологічної допомоги учасникам освітнього процесу».

Завдання 6. Розробка картки спостереження.

Вихідні дані:

- подія за якою буде проводитись спостереження;
- мета спостереження;
- об'єкт спостереження (характеристика учасників групи, кількість учасників групи);
- місце та час проведення спостереження;
- безпосередньо картка спостереження;
- аналіз результатів спостереження (вказати основні результати спостереження та проаналізувати ефективність розробленої картки).

Завдання 7. Розробка соціологічної анкети.

Вихідні дані:

- мета анкетування;
- характеристика респондентів;
- вступне слово до анкети;
- основна частина анкети;
- аналіз проведеного анкетування.

Завдання 8. Доповідь «Структура особистості в роботах вітчизняних психологів».

Завдання 9. Доповідь «Структура особистості в роботах закордонних психологів».

Завдання 10. Доповідь «Сучасний стан роботи психологічної служби в Україні».

Завдання 11. Доповідь «Досвід роботи психологічної служби закордоном».

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти складається з двох видів: для тих здобувачів вищої освіти, які відпрацьовують пропущені лекційні і практичні заняття, та для здобувачів вищої освіти, які мають на меті отримати більшу кількість балів у результаті кращого засвоєння дисципліни завдяки виконанню індивідуальних завдань та участі у заходах неформальної освіти.

Для здобувачів вищої освіти, які відпрацьовують пропущені практичні заняття	Оцінка в балах	Для здобувачів вищої освіти, які мають на меті отримати більшу кількість балів	Оцінка в балах
Проаналізувати психолого-педагогічну літературу з окресленого питання	1	Створення презентаційних матеріалів, зокрема англійською мовою	3 (8)
Захистити вирішене практичне завдання	1	Формування інформації щодо тем дисципліни з різних джерел	5
Вирішити тестові завдання з теми лекції у MOODLE	1	Вирішення додаткового індивідуального завдання підвищеної складності	7
Заповнення первинного	1	Формування файлу з	5

документу		першоджерелами	
Переклад 5 слів з теми англійською мовою	1	Переклад 5-10 словосполучень англійською мовою	8
Заходи неформальної освіти (тренінги, семінари, вебінари, курси тощо)	Зарахування відповідної теми з дисципліни та її оцінка в балах	Заходи неформальної освіти (тренінги, семінари, вебінари, курси тощо)	Зарахування відповідної теми з дисципліни та її оцінка в балах

5.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

а) для поточного контролю

Змістовий модуль 1. Психологія як наука

1. Місце психології в структурі професійної діяльності інженера-педагога.
2. Місце психології в житті сучасної людини.
3. Принцип детермінізму та його врахування в навчальній діяльності.
4. Принцип єдності, свідомості і діяльності.
5. Принцип розвитку та його врахування в організації освітнього процесу.
6. Принцип системності, як основа аналізу особистості.
7. Основні вимоги до методу спостереження.
8. Використання та основні вимоги до методу самоспостереження.
9. Аналіз продуктів діяльності та основні вимоги до цього методу.
10. Вимоги до методу експертних оцінок.
11. Вимоги до методу тестування.
12. Види психологічного експерименту та основні вимоги до нього.

Змістовий модуль 2. Пізнавальні функції психології

1. Природа і сутність відчуттів людини.
2. Властивості подразника і якість відчуттів.
3. Процес виникнення сенсорного образу.
4. Явище психофізіологічного парадоксу.
5. Проблема порогів відчуттів.
6. Психофізіологічні закони.
7. Розвиток сенсорики в дошкільному віці.
8. Природа сприймання людини.
9. Сприймання і відчуття.
10. Сприймання як дія.
11. Фізичні і психологічні ефекти сприймання.
12. Предметність сприймання.
13. Цілісність сприймання.

14. Константність сприймання.
15. Проблема осмисленості сприймання.
16. Явище апперцепції та ілюзії сприймання.
17. Психологічні механізми сприймання простору.
18. Психологічні механізми сприймання часу.
19. Механізми сприймання руху.
20. Пам'ять як проблема психології.
21. Пам'ять і психофізіологічна проблема.
22. Історіогенез пам'яті.
23. Онтогенез пам'яті.
24. Запамятовування та умови його ефективності.
26. Збереження та умови його ефективності.
27. Відтворення та умови його ефективності.
28. Мислення як предмет психології.
29. Закономірності історіогенезу мислення.
30. Закономірності онтогенезу мислення.
31. Теорії мислення.
32. Мислення і мовлення.
33. Фізіологічні механізми мислення.
34. Мислення і явище інтеріоризації.
35. Мислення як діяльність.
36. Проблемна ситуація, задача, мислення.
37. Усвідомлюване і неусвідомлюване в мисленні.
38. Процесуальні характеристики мислення.
39. Творче мислення.
40. Мислення в умовах діалогу з комп'ютером.
41. Мислення і проблема оптимізації навчальної діяльності.
42. Уява в системі пізнавальних процесів.
43. Уява і мислення.
44. Роль і функції уяви в історіогенезі.
45. Онтогенез уяви.
46. Уява, особистість, творчість.
47. Уява і наукове пізнання.
48. Уява і літературна творчість.
49. Проблема психологічного аналізу сновидінь.
50. Процес уяви.

Змістовий модуль 3. Регулятивна функція психіки

1. Увага в структурі психічних явищ.
2. Теорії уваги.
3. Природа вищих форм уваги.
4. Увага і свідомість.

5. Увага і дія.
6. Увага і настановлення.
7. Властивості уваги і успішність діяльності.
8. Увага в навчальній діяльності.
9. Проблема емоційного і раціонального в психології.
10. Теорії емоцій.
11. Функції емоції.
12. Культура і емоції.
13. Емоції та особистість.
14. Характеристики емоційності.
15. Емоції та ефективність діяльності.
16. Стрес як емоція.
17. Емоції та почуття.
18. Виховання почуттів.
19. Проблеми свободи волі в психології.
20. Теорії волі.
21. Функції волі.
22. Довільна і вольова регуляція діяльності.
23. Воля, мотивація, особистість.
24. Явище боротьби мотивів і процес прийняття рішення.
25. Природа вольового зусилля.
26. Проблема виховання волі.

Змістовий модуль 4. Інструментальна функція психіки

1. Історія проблеми темпераменту.
2. Природа темпераменту.
3. Темперамент і властивості нервової системи.
4. Проблема типу темпераменту.
5. Проблема спадковості темпераменту.
6. Темперамент, нервова система, ефективність діяльності.
7. Темперамент та індивідуальний стиль навчальної діяльності.
8. Природа здібностей.
9. Здібності і проблема біологічного та соціального.
10. Здібності і культура.
11. Здібності і задатки.
12. Здібності й особистість.
13. Проблема обдарованості.
14. Розвиток і формування здібностей.
15. Вік і здібності.
16. Діагностика здібностей.
17. Здібності і професія.
18. Педагогічні здібності.

19. Природа характеру.
20. Характер як предмет психологічного дослідження.
21. Характер. Індивід. Особистість.
22. Характер і темперамент.
23. Характер і зовнішність.
24. Властивості характеру.
25. Проблема типу характеру.
26. Проблема «нормального» характеру.
27. Видатні характери.
28. Розвиток і виховання характеру.
29. Проблема національного характеру.
30. Характеристика спрямованості особистості.
31. Мотивація як структурний компонент спрямованості особистості.
32. Потреби як структурний компонент спрямованості особистості.
33. Інтереси як структурний компонент спрямованості особистості.
34. Світогляд і ідеали як структурний компонент спрямованості особистості.

б) питання для підсумкового контролю (залік)

1. Місце психології в структурі професійної діяльності інженера-педагога.
2. Місце психології в житті сучасної людини.
3. Принцип детермінізму та його врахування в навчальній діяльності.
4. Принцип єдності, свідомості і діяльності.
5. Принцип розвитку та його врахування в організації освітнього процесу.
6. Принцип системності, як основа аналізу особистості.
7. Основні вимоги до методу спостереження.
8. Використання та основні вимоги до методу самоспостереження.
9. Аналіз продуктів діяльності та основні вимоги до цього методу.
10. Вимоги до методу експертних оцінок.
11. Вимоги до методу тестування.
12. Види психологічного експерименту та основні вимоги до нього.
13. Природа і сутність відчуттів людини.
14. Властивості подразника і якість відчуттів.
15. Процес виникнення сенсорного образу.
16. Явище психофізіологічного парадоксу.
17. Проблема порогів відчуттів.
18. Психофізіологічні закони.
19. Розвиток сенсорики в дошкільному віці.
20. Природа сприймання людини.
21. Сприймання і відчуття.
22. Сприймання як дія.
23. Фізичні і психологічні ефекти сприймання.
24. Предметність сприймання.

25. Цілісність сприймання.
26. Константність сприймання.
27. Проблема осмисленості сприймання.
28. Явище апперцепції та ілюзії сприймання.
29. Психологічні механізми сприймання простору.
30. Психологічні механізми сприймання часу.
31. Механізми сприймання руху.
32. Пам'ять як проблема психології.
33. Пам'ять і психофізіологічна проблема.
34. Історіогенез пам'яті.
35. Онтогенез пам'яті.
36. Запам'ятовування та умови його ефективності.
37. Збереження та умови його ефективності.
38. Відтворення та умови його ефективності.
39. Мислення як предмет психології.
40. Закономірності історіогенезу мислення.
41. Закономірності онтогенезу мислення.
42. Теорії мислення.
43. Мислення і мовлення.
44. Фізіологічні механізми мислення.
45. Мислення і явище інтеріоризації.
46. Мислення як діяльність.
47. Проблемна ситуація, задача, мислення.
48. Усвідомлюване і неусвідомлюване в мисленні.
49. Процесуальні характеристики мислення.
50. Творче мислення.
51. Мислення в умовах діалогу з комп'ютером.
52. Мислення і проблема оптимізації навчальної діяльності.
53. Уява в системі пізнавальних процесів.
54. Уява і мислення.
55. Роль і функції уяви в історіогенезі.
56. Онтогенез уяви.
57. Уява, особистість, творчість.
58. Уява і наукове пізнання.
59. Уява і літературна творчість.
60. Проблема психологічного аналізу сновидінь.
61. Процес уяви.

в) питання для підсумкового контролю (іспит)

1. Місце психології в структурі професійної діяльності інженера-педагога.
2. Місце психології в житті сучасної людини.
3. Принцип детермінізму та його врахування в навчальній діяльності.

4. Принцип єдності, свідомості і діяльності.
5. Принцип розвитку та його врахування в організації освітнього процесу.
6. Принцип системності, як основа аналізу особистості.
7. Основні вимоги до методу спостереження.
8. Використання та основні вимоги до методу самоспостереження.
9. Аналіз продуктів діяльності та основні вимоги до цього методу.
10. Вимоги до методу експертних оцінок.
11. Вимоги до методу тестування.
12. Види психологічного експерименту та основні вимоги до нього.
13. Природа і сутність відчуттів людини.
14. Властивості подразника і якість відчуттів.
15. Процес виникнення сенсорного образу.
16. Явище психофізіологічного парадоксу.
17. Проблема порогів відчуттів.
18. Психофізіологічні закони.
19. Розвиток сенсорики в дошкільному віці.
20. Природа сприймання людини.
21. Сприймання і відчуття.
22. Сприймання як дія.
23. Фізичні і психологічні ефекти сприймання.
24. Предметність сприймання.
25. Цілісність сприймання.
26. Константність сприймання.
27. Проблема осмисленості сприймання.
28. Явище апперцепції та ілюзії сприймання.
29. Психологічні механізми сприймання простору.
30. Психологічні механізми сприймання часу.
31. Механізми сприймання руху.
32. Пам'ять як проблема психології.
33. Пам'ять і психофізіологічна проблема.
34. Історіогенез пам'яті.
35. Онтогенез пам'яті.
36. Запам'ятовування та умови його ефективності.
37. Збереження та умови його ефективності.
38. Відтворення та умови його ефективності.
39. Мислення як предмет психології.
40. Закономірності історіогенезу мислення.
41. Закономірності онтогенезу мислення.
42. Теорії мислення.
43. Мислення і мовлення.
44. Фізіологічні механізми мислення.
45. Мислення і явище інтеріоризації.

46. Мислення як діяльність.
47. Проблемна ситуація, задача, мислення.
48. Усвідомлюване і неусвідомлюване в мисленні.
49. Процесуальні характеристики мислення.
50. Творче мислення.
51. Мислення в умовах діалогу з комп'ютером.
52. Мислення і проблема оптимізації навчальної діяльності.
53. Уява в системі пізнавальних процесів.
54. Уява і мислення.
55. Роль і функції уяви в історіогенезі.
56. Онтогенез уяви.
57. Уява, особистість, творчість.
58. Уява і наукове пізнання.
59. Уява і літературна творчість.
60. Проблема психологічного аналізу сновидінь.
61. Процес уяви.
62. Увага в структурі психічних явищ.
63. Теорії уваги.
64. Природа вищих форм уваги.
65. Увага і свідомість.
66. Увага і дія.
67. Увага і настановлення.
68. Властивості уваги і успішність діяльності.
69. Увага в навчальній діяльності.
70. Проблема емоційного і раціонального в психології.
71. Теорії емоцій.
72. Функції емоції.
73. Культура і емоції.
74. Емоції та особистість.
75. Характеристики емоційності.
76. Емоції та ефективність діяльності.
77. Стрес як емоція.
78. Емоції та почуття.
79. Виховання почуттів.
80. Проблеми свободи волі в психології.
81. Теорії волі.
82. Функції волі.
83. Довільна і вольова регуляція діяльності.
84. Воля, мотивація, особистість.
85. Явище боротьби мотивів і процес прийняття рішення.
86. Природа вольового зусилля.
87. Проблема виховання волі.

88. Історія проблеми темпераменту.
89. Природа темпераменту.
90. Темперамент і властивості нервової системи.
91. Проблема типу темпераменту.
92. Проблема спадковості темпераменту.
93. Темперамент, нервова система, ефективність діяльності.
94. Темперамент та індивідуальний стиль навчальної діяльності.
95. Природа здібностей.
96. Здібності і проблема біологічного та соціального.
97. Здібності і культура.
98. Здібності і задатки.
99. Здібності й особистість.
100. Проблема обдарованості.
101. Розвиток і формування здібностей.
102. Вік і здібності.
103. Діагностика здібностей.
104. Здібності і професія.
105. Педагогічні здібності.
106. Природа характеру.
107. Характер як предмет психологічного дослідження.
108. Характер. Індивід. Особистість.
109. Характер і темперамент.
110. Характер і зовнішність.
111. Властивості характеру.
112. Проблема типу характеру.
113. Проблема «нормального» характеру.
114. Видатні характери.
115. Розвиток і виховання характеру.
116. Проблема національного характеру.
117. Характеристика спрямованості особистості.
118. Мотивація як структурний компонент спрямованості особистості.
119. Потреби як структурний компонент спрямованості особистості.
120. Інтереси як структурний компонент спрямованості особистості.
121. Світогляд і ідеали як структурний компонент спрямованості особистості.

**6. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання
результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої
освіти з дисципліни**

За всі види робіт впродовж семестру (виконання практичних вправ, тестування, опитування, контрольні роботи, обов'язкова самостійна та індивідуальна робота, результати неформальної освіти тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 100 балів.

Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: своєчасність та правильність виконання завдань з дисципліни; повнота і правильність відповіді під час усного опитування, виконання контрольної та самостійної роботи. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання завдань робочого зошиту для самостійної роботи з дисципліни та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напряму та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Зміст лекційного матеріалу, словник основних термінів, робочі зошити для практичних занять та самостійної роботи здобувачів, індивідуальні завдання, графічний диктант, критерії та форми оцінювання, напрями наукової роботи розміщено на сторінці дисципліни у Moodle <https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=1812>. Графіки консультацій, проведення індивідуальних занять розміщено на сторінці кафедри <https://www.mnau.edu.ua/faculty-energy/kaf-prof/>. Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація, день складання заліку.

За будь-якої форми освіти перелік, зміст та оцінка роботи і знань здобувача є ідентичною.

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Оцінка (за національною шкалою) / National Crade	Мін. бал / Min. marks	Макс. бал. / Max. marks
Національна диференційована шкала / National Differentiated Grade		
Відмінно / Excellent	90	100
Добре / Good	75	89
Задовільно / Satisfactory	60	74
Незадовільно / Fail	0	59
Національна недиференційована шкала / National Undifferentiated Grade		
Зараховано / Passed	60	100
Не зараховано / Failed	0	59
Шкала ЄКТС / ECTS Grade		
A	90	100
B	82	89
C	75	81
D	64	74
E	60	63
FX	35	59
F	1	34

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)*
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)*

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - екзамен

Традиційна 4-х бальна оцінка успішності (національна)	Бали	Оцінка в балах
Відмінно	5	37 - 40
Добре	4	31 - 36
Задовільно	3	24 - 30
Незадовільно	2	0 - 23

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

7.1. Базова література

1. Основи психології : навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович. Київ : Педагогічна думка , 2012. 114 с.
2. Велитченко Л. К. Вступ до загальної психології : програм. довідник / Одеса : Вид. В. В. Букаєв, 2012. 406 с.
3. Іванова О. В., Москалюк Л. М., Корсун С. І. Психологія: вступ до спеціальності : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 184 с.
4. Партико Т. Б. Психологія : підручник. Київ : Ін Юре, 2014. 665 с.
5. Поліщук С. А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів : навч.-метод. посібник. Суми : Унів. кн., 2012. 135 с.

7.2. Допоміжна література

1. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
2. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості : навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ, 2016. 181 с.

7.3. Інформаційні ресурси

Інформаційне забезпечення дисципліни включає в себе:

- літературні джерела з тем, що передбачені навчальною та робочою програмами;
- методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни;
- офіційні сайти інформаційних агенцій в Інтернеті.

Навчальне видання

ПСИХОЛОГІЯ

Методичні рекомендації

Укладач: **Горбунова** Каріне Маркарівна

Формат 60 x 84/16. Ум. друк. арк. 3,3
Тираж 20 прим. Зам. №

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського Національного аграрного університету.

54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

